

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДВЕНІК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАТОЧЕНОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СЮОЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXIX ЧИСЛО 15. ДЖЕРСІ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 26-го СІЧНЯ, 1921. VOL. XXIX, No. 15. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, JANUARY 20, 1921. THREE CENTS

Резолюція за розслідуванням висилки американських військ на Сибір.

ВАШИНГТОН, 18 січня. — Сенатор Джонсон з Каліфорнії в Сенаті резолюцію, котра домагається судити висилки американських військ на Сибір. Резолюцію переслано до Сенатового Комітету для Заграничних Справ.

МАЮТЬ ДЕБАТУВАТИ НАД РЕЗОЛЮЦІЄЮ ПРО ЗМЕНЧЕННЯ ФЛОТЮ.

ВАШИНГТОН, 18 січня. — На четвер скликано засідання Комітету для Заграничних Справ, щоби дебатувати над резолюцією сенатора Бора, котрою пропонує скликати міжнародної конференції злучених держав, Англії та Іспану, в цілі зменшення о 50 процент зброєнь, планованих тими державами.

Як показується зі зяв ріжних сенаторів, серед них нема одної думки про цю резолюцію. Одні хочуть її, другі хочуть резолюції сенатора Волла, котрою пропонує вислання американських делегатів до Ліги Народів в справі зменшення флоту, ще інші хочуть получити обі резолюції разом, ще інші хочуть резолюції Бора з тою зміною, щоби до конференції запросити також Італію та Францію, а ще інші потайки ведуть акцію за відмовою флоту.

МАЮТЬ РАДИТИ НАД АМНЕСТІЄЮ ДЛЯ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ.

ВАШИНГТОН, 18 січня. — Резолюцію сенатора Франса, котра домагається амністії для усіх політичних в'язнів в Злучених Державах, відіслано до Сенатового Комітету для Справ Судових.

ПЕНСІЛВЕНІЙСЬКА ЗЕЛІЗНИЦЯ СКОРОЧУЄ РОБОЧИЙ ТИЖДЕНЬ.

ПІТТСБґРГ, 18 січня. — Пенсильвейська залізниця повідомила своїх робітників, що, як робітників не згодяться на скорочення робочого часу о один день на тиждень, тоді компанія викине з роботи 20 процент своїх робітників.

На будуче служба на кождім поїзді буде виконувати по дві роботи, а число урядників залізничі обмежено о 50 процент.

Компанія пропозиджа своїм робітникам пропозицію, щоби вони згодились добровільно на зменшення робочого тижня, але рішачою компанія грозить, що як вони не згодяться на те, то компанія може викинути робітників з роботи, поки число робітників не зменшиться о одну п'яту часту.

Про подібні зарядження доносять також з других центрів, як з Філадельфії, Атланти, Вілксбароу, Вілмінгтону.

ПОЛОВИНА РОБІТНИКІВ У ВОВНЯНИЙ ПРОМИСЛІ БЕЗ РОБОТИ.

ВАШИНГТОН, 18 січня. — Урядове бюро робітничої статистики виказує, що в деяких фабричних промислах найбільше число безробітних виказує промисла воянний, в котрім в грудні 1920 року було 53 процент менше робітників як в тім самім місціщі попереднього року.

З других промислів виказують безробітте отсі:

- В промислі виробу поєнич та спідного убрання число робітників зменшилося о 51.
- В промислі виробу муськогого убрання число безробітних збільшилося о 38 процент.
- В промислі виробу чобіт та черевки о 31.3 процент.
- В промислі автомобілів о 31.8 процент.
- В промислі шовкових о 23.3 процент.

ПРОТИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПАЛАТИ ПОСЛІВ.

ВАШИНГТОН, 18 січня. — Пропозиція збільшення числа послів з 435 до 483 викликала вночі оживлену дебатю. Як один з бесідників виступав посол Енн, котрий сказав: «Вибірці постейтах не цікавляться тим, кільки послів вони мають, але тим, які се послі. Ще не давній час, коли стейт Мейн з чотирьох послів значив більше як стейт Нью Йорк з тринадцятьма».

Як досвідять на яку заступу перелазити тіх зборів, то Ви не знаєте, чи вона буде виходити те ішній рік, але про «Свободу» знаєте, що буде виходити і рік і дванадцять і більше, отже не маєте чого заступувати. Чи писати збори зборів, а чи ні. Писати збори, а тим зоробити добре і собі і гурт і спільні заціли.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ
ОРГАНІЗУЙТЕСЯ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧИ СТАРОМУ КРАЄВИ
ВІДСЛАДИТЕ ЗВЕРКИ СЕБІСА, І РАДУЙТЕ ПОЛОДНИХ, ХОРИХ, ВЛІВ І СІРПІ.
ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ГАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАДУНКУ КРАЮ

КАЛЕНДАР "ДНПРО"
НА РІК 1921
Вологий злістоу, з численними ілюстраціями і прикрасами, друкований в трех кольорах, дуже старанно виготовлений.
ЦІНА ПРИМІТНИКА \$1.00.
Замовлення просимо на адресу: "СВОБОДА", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВІСТІ З КРАЮ.

ТЕРНОПІЛЬ.

Сирська заборона.

Місцеві вона в собі 80 урядових військ-сирт. На їх удержання не має урядова підтримки власного майна, а прокладив: прохачують відтору тільки з членських вкладок і принагідних жертв нашого громадянства.

Дня 7. грудня 1920 відбулися збори членів і прихильників сїєї культурної, гуманітарної інституції. Порішено віднести з новим заавдом до мужів доводити по секах у Тернопільщині, щоби по своїх громадах розвинути як найбільшу акцію з збірок жертв для заборони, особливо в харчах. В самому місті урочено нашому жіноцтву знятися списом дітям, що потребують негайної опіки, яких при можливому розширенні заборони можна би в першій мірі прийняти.

Гарний успіх вихованій праці сестер над дітьми виявив доточний попис, що відбувся при кінці зборів. Вдало відповіли цісії, ніжши виглошені віршички витиснули неоднораз о учасників зборів сердечну слезу та збудили рішучу постанову у зібраних прийти з негайною допомогою нашім безпомічним дітям.

БОГОРОДЧАНИ.

Видова філія товариства "Прогресив" в Богородчанщині.

На підставі рескрипту намісництва ч. 25.743 з 18. листопада 1920 року закликає управа філії "Прогресив" в Богородчан на збір добровільних датків на цілі переданням статуту, особливо на вбудову будинку, щоби можна в найкоротшому часі створити в повіті так дуже потрібний для всіх центр українського культурного життя. Сю справу клається на серце особливо нашими інтелегентами, священникам і учителями в повіті. Зібрані місцевими громадськими комітетами данки треба слати на руки секретарки "Прогресив", Івана Федюка в Богородчамах. За управу філії "Прогресив" в Богородчанцах: А. Рудницький, голова; І. Семиян, секретар; І. Федич, касир.

ПЕЧЕНІЖИНИ.

Печатки і підписи в роботі.

Дня 11. грудня 1920 явився в печеніжському повіті невідомий нікому ланок, що казав себе дримати комісаром від аграрних справ. Заповів збори всіх громад у громадському уряді в Печеніжині, а коли декого айшовши, почався радя. Утворивши на зборках комісія по земельним справам, зложена з членів, яких не вибирали загалом, а громадський комісар по наказу властивий. Коди члени сїєї комісії ввійшли проти подальшого підпису, як громадського добра, комісар зажадав від них підписи і печаток. Се ї зроблено.

САМБІРЩИНА.

Нова комедія з легітимаціями.

Війти сільських громад в Самбірщині, як доносять нам, дітями дивний жарт. Гля зарізноу 14 днів арешту кождий кождий від 13 років життя має постаратися о легітимацію своєї особи. Платити за неї треба 4, 6 або в більше марок. На легітимацію треба виступити вважуваний п'ятерою, а в самбірщині чотирма. Кому й на що треба тих легітимацій, годі знати. Чи є робота деяких військ, як примором війна з Германією відноситься, чи є військові адміністрації? На всякий випадок сільські легітимації з відписками п'ятерою вважуваний чотирма кождий кождий в урядовому і в приватному адміністрації, маючий і в урядовому на цілому світі.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ.

Професійнальний рух на Угорській Україні.

В Жгороді оснується професійнальний союз, від якого складається 38 організацій і 138 делегатів. Сї делегати будуть репрезентувати 26574 робітників. На загальних зборах союзу рішено прийняти нову робітничу організацію до централі в Празі, якийовити собі нову автономію.

Театр у Києві.

Під сучасну хвилюну грають у Києві два театри: драматичний ім. Лєвина та опера ім. Либкєвца. Одну третину білетів доставляють даром червоно-армії, другу робітничі професійнальні союзи, а решту продають. Раз у тиждень влуду беріється в користь артисти.

Професійнальний концерт української капели у Варшаві.

Дня 12. грудня 1920 відбувся у Варшаві останній професійнальний концерт української капели. За час свого побуту в Польщі капеля дала 14 концертів у Варшаві, 4 в Лодзі, і в Любліні. На останньому професійнальному концерті були виколошені також привітні промови: від Українського Червоного Хреста, від Білорусинів і від кубанських Українців.

Совітська Україна і Латвія.

Латиське міністерство заграничних справ заявляють готові приступити до переговорів з совітською Україною в справі розв'язання дипломатичних взаємин.

Білоруські справи.

Томя Грїб.

Арештований польською владою весною 1920 року Томя Грїб, провідник білоруської соціал-революційної партії, перебувши весь той час у тюрмі, потрапив і в тюрму, дня 8. грудня випущений на волю з табору в Домбю, одначе конфіонований в Лодзі. Визнає на Білорусі має заборонений. Хоча він чинивши нічого, що є надоліста, одначе вимушено його аж за місяць. Суду над ним не було ніякого, бо вичого йому не доведено. Характеристично, що Томя Грїб сядя в тюрму, вийшовши з тюрми, баштє, де колись сидів арештований царським урядом польської держави, Пласуєвський.

В Польщі.

Димісія Падеревського.

До Варшави наслідя вістка про реаніцацію Падеревського з становища делегата до Ліги Народів.

Делегат Злучених Держав у Варшаві.

Делегат президента Злучених Держав Мек Коррик приїхав до Варшави, щоби зазначити в відносинах в Польщі. По короткому побуті, виїхав.

Боротьба з "люксомом".

Польський уряд має зачати боротьбу з люксомом. Мають бути обмежені свята, м'яса, реставрації і т. д.

Населення Варшави.

Варшавна маля з надолісти, 1920, 912.982 мешканців, крім війська ти прийшлих.

Сильноестрогий страйк у Варшаві.

Внаслідки реставрації в Варшаві страйк в Сильноестрогий замкнути всі свої авелення о 10 год. вечером, а то тому, що варшавський магістрат ухвалив, без згоди інших і думки, 1000 робітників, працювати в ресторанах противом сїєї ночі.

ПЯХИ СУДЯТЬ УКРАЇНЦІВ.

Сторожівка, 23 XII, 1920.

Розправу проти Антона Лєвника, з Латвіччя, арештованого ще в минулому році і обжалованого за злочин убийства і удержання поміч ворогов, — закінчилися його ульвненієм. Хоч прокуратор зголосив звільнення неважності, трибуналу ухвалив випустити його на вільну стопу.

В Гостині у "Сонзіжнік".

Про похоронені армії Пєваторі, інтернованої в Польщі, пише лєвська "Газета Вечорня" осьцо: Інтернованих розміщено в 4 місцевостях. Найбільшим явлється табір в Олександрові під Торунєм, який не є зовсім уряджені. Є впривад великі, але літні баракі, які за німецьких часів служили до дезінфекційних цілей, а які пимагають основної напрями, передесім поставлення печей, до чого серце інтернованих найбільшобі домагає технічних сил. Однак, в неважних причинах, не можна відстати матеріалу, який надійшов на місці у великій кількості. В наслідок цього велика частина з загальної числа 4500 інтернованих змушена покинути у вагонах, що при терпінні морозах потягає за собою жертви в людях.

Більше єсущество познанської ділячки, яка не задоволено вивозити харчи, зовсім не впливає на поліпшення харчевні відносин у таборі.

Ще гірше ситуація є в таборі в Пичувалі від переміщення на що складається з польських в санітарних відносинах, в справі поміщення а провізації. На пр. через 4 дні інтернованих були без хліба. Жовіри продають навіть по ціні в тридвору, щоби тільки заспокоїти голод. Неадаптація біля збільшує нечистоту, яка потягає за собою поширення нечистоти.

Ще наймажоритарній відносини мають бути в Каліні.

Ще наймажоритарній відносини мають бути в Каліні. Про це прикрі повідомляє службювик У. Н. Р., в яких як готелі так і приватні лодки прямо шкідливі здирати. І так ген. С. де шкідливі, неможливо о одній шенці платити денні 400 м. Поабавлені всілякою помічю люди сї стоять в обличчю крайньої нужди.

В Ченстохові урядовий У. Н. Р. вмирануть з голоду.

До нашої редакції пишуть з Ченстохови: В Ченстохові налічується околю 1300 урядових центр і повіт. установ У. Н. Р., які бунд евакуовані а Камєнці. Положеніє ї дуже критичне, тому що не одержують пиятині харчи. Бог з них половина діла вже свою останню сорочку, ратуючи життя перед голодовою смертю. А урядови У. Н. Р. то байдужий Оніад був між урядовими місцевих установ, один випадок голодової смерті. Бєгато з голоду асєхт хори. Тєсає некає у нєдологому часі вже без вимку урядовий. Може бє уряд У. Н. Р. подбавє своїх співробітників!

ЯК ПОСИЛАТИ ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ?

Проші на волю голодників, хорих, старих і дітей, які вимагають в Америці і Канаді треба послати на руки Українського Громадянського Комітету в Лєво-вотрий заступав всі українські історичні в Галичці, і котрий підтримує в Україні українські історичні партії і інші урядові партії.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

83 Grand Street, Jersey City, N. J.
OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ПОВСТАННЄ МАХНА.

БОЛЬШЕВИКИ КАЖУТЬ, ЩО МАХНА ПОБИЛИ. — ІНШІ ВІСТІ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКІ ДОНЕСЕННЯ.

СТОКГОЛМ, столиця Швеції, 27. грудня, 1920. — (Почтоу). — Батько Махно, командант повстанців в Катеринославщині, на Україні, котрий свого часу мав 70.000 війська, тепер — як подають совєтські вісті з Москви — скінчив боротьбу на Україні.

Коди він залучився з большевиками, вони оголосили, що його повстанці віддали переміщення на правляльній військовій частині.

По тій реформі большевими видани указ, що Махнові віддали мають перемістити на Кавказ.

Махно против свого повстан і зачав новий бій проти большевців. Але большевими його побив. Самий Махно — як кажуть — втікає до польської або румунської границі.

Львів, 30. грудня, 1920. (Почтоу). — Московські вісті про невдачу Махна в боротьбі проти совєтської армії є передчасні. Махна підірають сеяни і він далі воює проти большевців.

ЖИДИ ВЕРТАЮТЬ-МУТЬ З АМЕРИКИ ДО ЛИТВИ.

РИГА (Столиця Латвії) 17 січня (Жидівська Телеграфіка Агенція). — Жидівська Рада на Литві постановила на своїй нараді в Ковні удеклити поворот лївоєсим Жидам з Америки до Литви. Рада також постановила утворити окремий департамент, який буде займатись еміграцією до Палєстини.

КАЖУТЬ, ЩО ПРИШЛО ДО ПОРЗУМІННЯ В СПРАВІ НІМЕЦЬКОГО ВІДШКОДОВАННЯ.

БЕРЛІН, 18 січня. — Части берлінської преси подає, що німецькі представники з одної сторони, а британські і французькі з другої сторони, пришли до певного порозуміння в справі відшкодування.

Д'АННУНЦІО ІДЕ ДО ШВАЙЦАРЦІ.

ТРЕСТ, (Італія), 18 січня. — Габрієле Д'Аннунціо, бувший вождь повстанців в Фіуме (Реші) свого життя покине місто Фіуме і вїде загранично. Він дістав і трайальний паспорт до вїзду до Швайцарції, Греції, Еспанії і Франції. П'ятеро його легіонерів остається ще в Фіуме.

РУМУНІЯ ОСВОБОДИЛА ІНТЕРНОВАНИХ УКРАЇНЦІВ.

БУКАРЕШТ, (Румунія), 30. грудня, 1920. — Румунська міністерська рада постановила оставити на волю всіх українських і російських інтернованих в Румунії.

ВОЗЬТЪ КОЗАКІВ НА ГРЕЦЬКІ ОСТРОВИ, АБИ НЕ ПАЛИ НА ТУРЕЦЬКІ СТОЛИЦЮ.

ЦАРГОРОД, 17 січня. — Алієвські команди просили в суботу Врангеля, щоби видав розпорядок до донських козаків, розтабованих коло Чатадажі (на захід від Царгорода), щоби забралися до Мудросу, на острові Лемнос, Врангелі згодиться і 1.700.

ДО ХВАЛЬНИХ УРАДІВ БРАТСТВА, ТОВАРИСТВА І СЕСТРИЦТВА У. Н. СОЮЗА.

З нагоди вїздувотий конвенції У. Н. Союзу голова ексекутива ухвалив, щоби в місяць грудня 1920 р., січня і лютого 1921 р., прийняти нових членів до У. Н. Союзу за 50 центів вступного.

На вїздувотий конвенції нарід свідомо сказав своє слово. Нарід переконаний, що господарина в У. Н. Союзі є уміла та членя тої організації мають повну гарантію свого забезпечення.

З січня 1. січня 1921 р. входить в життя ухвала, свідомо кождий член в разі калітня дістане відповідну автономію аж до суми \$300 без порушення його посмертного.

Для бора нашій нашішій і найбільшій українській народної організації просимо додати всіх осіб, аби приналежати до неї як найбільше число членів.

Де ще нема відвіду У. Н. Союзу, там шість сьлохмих і ширши Українці можуть зародити такий відділ.

Кожий член дістане прегару грамоту, котра буде остолюбою його хати, а крім тої відзнаку, статут і платину конвенції, та буде користати зі всіх прав і привілеїв У. Н. Союзу.

Всі банши інформації дістане кождий в голодній канцелярії У. Н. Союзу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

